

Avsnitt 2

**Våtmark och
sötvatten**

Våtmark innefattar en mängd olika naturtyper såsom myrar, stränder, kärr och mossar. Träsk är en benämning som också kan avse en typ av våtmark.

Grundvatten bildas genom att nederbörd sakta tränger ner genom marken (infiltration) och sjunker neråt. Grundvattnet kan vara några veckor eller flera tusen år gammalt och används ofta som dricksvatten.

Kolsänka är något som binder koldioxid från atmosfären. Kolsänkor kan vara träd, plankton eller våtmarker.

Biodiversitet är mångfald inom arter, mellan arter och av ekosystem.

Intressekonflikt uppstår när personer eller aktörer har olika intressen som inte samtidigt kan uppfyllas eller tillgodoses.

Växthuseffekten är den uppvärmning av jordytan som skapas av jordens atmosfär. Genom ökade utsläpp av gaser som koldioxid och metan i atmosfären har växthuseffekten ökat, vilket resulterat i en uppvärmning av jordklotet.

Förförståelse – fundera tillsammans

1. Hur får du vatten i din kran hemma? Var kommer det ifrån?
2. Sök information om vattnets kretslopp.
3. Sök information om vattnets filtrering och rening.
4. På vilka sätt är vatten viktigt för dig?

Efter tittande – arbeta tillsammans

I programmet ges exempel på sådant som våtmarkerna ger oss.

- Ge 3 exempel på resurser, varor eller tjänster från våtmarken som ni skulle ha svårt att klara er utan. Diskutera om ni skulle kunna ersätta dessa med något annat. Vad i så fall?

I programmet pratar de medverkande om våtmarker. Ge er ut i naturen och undersök en våtmark:

1. Vilken sorts växter finns där?
2. Varifrån kommer vattnet i våtmarken och var tar det vägen?
3. Vilka djur kan du se eller upptäcka spår av?
4. Vilka funktioner fyller våtmarken på just er plats?

Fördjupningsuppgift 1

Arbeta i par.

Leta efter platser i världen där det finns en konflikt eller har skett en naturkatastrof för att våtmarker förstörts. Det kan till exempel handla om att jordbruk och skogsbruk inte tar tillräckligt stor hänsyn till våtmarker.

Vilka argument använder de som förstör våtmarken? Vilka argument använder de som vill behålla den? Försök att hitta minst tre argument för varje sida och diskutera vilka som är de båda sidornas bästa argument.

Berätta vilken våtmark det handlar om för klassen och presentera de olika sidornas argument. Vilka argument tycker du och din kamrat är de bästa?

Fördjupningsuppgift 2

Läraren delar in eleverna i sju arbetsgrupper.

- Sex grupper får i uppgift att agera olika rolldeltagare. Se listan nedan. I respektive roll prövas perspektivet.
- Den sjunde gruppen agerar domare.

De personer, företag och organisationer som hittas i listan har alla olika perspektiv och intressen för att en våtmark ska få vara kvar eller tömmas på vatten. Vad kan till exempel skogsbolaget ha för åsikt i den här frågan och varför?

1. Fundera och diskutera: Vad har er tilldelade roll för åsikt?
 2. Presentera era argument. Motivera varför just er roll tycker att våtmarken ska användas på ett visst sätt.
 3. Domarnas uppgift är att bestämma på vilket sätt våtmarken ska användas. De motiverar sitt beslut med de argument som de uppfattat som starkast.
- En **miljöorganisation** som jobbar med att bevara djur och natur.
 - Ett **skogsbolag** som behöver mer mark att odla skog på.
 - **Politiker** som vill rena medborgarnas vatten så effektivt som möjligt.
 - **Lantbrukare** som behöver vatten för att odla mer mat.
 - **Klimatforskare**
 - En **friluftorganisation** som vill att människor ska få uppleva naturen.
 - **Domare**

Upphovsrätten till innehållet i den här lärarhandledningen tillkommer UR, om inte något annat särskilt anges. Lärarhandledningen får fritt kopieras, distribueras digitalt och visas i undervisningssammanhang. När lärarhandledningen eller delar av innehållet används på olika sätt ska den ideella upphovsrätten iaktas.

Det här betyder att du som lärare i din undervisning bland annat får kopiera upp så många kopior du behöver av hela eller delar av lärarhandledningen och dela ut till elever, tillhandahålla den digitalt till eleverna i en elevportal eller liknande, eller visa i en Powerpointpresentation. Viktigt att tänka på när du använder lärarhandledningen, på olika sätt, är att det alltid ska gå att se vem eller vilka som har upphovsrätten. Om lärarhandledningen kopieras upp i sin helhet så framgår det redan, men om det är så att du väljer att bara använda någon del behöver du skriva i anslutning till det du använder vem eller vilka det är (UR och/eller annat namn, som framgår i lärarhandledningen).